จำนวน $b-$โครมาติคของกราฟวงแหวนนิรมิต

ปวีณา บุญมาพาด

สุทน ทิมจีน

การศึกษาอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาคณิตศาสตร์

ธันวาคม 2559

มหาวิทยาลัยพะเยา

จำนวน $b-$โครมาติคของกราฟวงแหวนนิรมิต

ปวีณา บุญมาพาด

สุทน ทิมจีน

การศึกษาอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาคณิตศาสตร์

ธันวาคม 2559

มหาวิทยาลัยพะเยา

คณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ได้พิจารณาการศึกษาเรื่อง “จำนวน $b-$โครมาติคของกราฟวงแหวนนิรมิต” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยพะเยา

....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ ช่อลำเจียก)

ประธานกรรมการ

....

(นางสาวศรัณยา ฟองจันทร์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

....

(นางสาวศิริลักษณ์ เผ่ากันทะ)

กรรมการ

....

(รองศาสตราจารย์ปรียานันท์ แสนโภชน์)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

ธันวาคม 2559

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาคือ อาจารย์ศรัณยา ฟองจันทร์ ในการแนะนำ ตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ท่านนี้เป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณคณะกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ ช่อลำเจียก อาจารย์ศิริลักษณ์ เผ่ากันทะ และอาจารย์ศรัณยา ฟองจันทร์ ที่ได้เป็นกรรมการสอบการวิจัย ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะแก้ไขและให้แนวคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์ และเพื่อนๆในสาขาคณิตศาสตร์ที่ให้ความช่วยเหลือ ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่งจึงกราบขอบพระคุณและขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

ปวีณา บุญมาพาด

สุทน ทิมจีน

ชื่อเรื่อง จำนวน $b-$โครมาติคของกราฟวงแหวนนิรมิต

ผู้ศึกษาค้นคว้า นางสาวปวีณา บุญมาพาด

นายสุทน ทิมจีน

อาจารย์ที่ปรึกษา นางสาวศรัณยา ฟองจันทร์

วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์

คำสำคัญ $b-$คัลเลอร์ริง $b-$เวอร์เทค จำนวน $b-$โครมาติค

บทคัดย่อ

ในงานการศึกษาอิสระนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาการระบายสีจุดของกราฟวงแหวนนิรมิต เพื่อหาจำนวน $b-$โครมาติคของกราฟดังกล่าว

Title	THE $b-$CHROMATIC NUMBER OF MAGIC RING GRAPHS
Author	Miss Paweena Boonmapaed
	Mr. Suthon Thimjeen
Advisor	Miss Saranya Phongchan
Bachelor of Science	Program in Mathematics
Keywords	$b-$coloring, $b-$vertex, $b-$chromatic number

ABSTRACT

In this independent Study, we determine $b-$chromatic number of magic ring graphs.

สารบัญ

บทที่ 1

บทนำและความรู้เบื้องต้น

1.1 บทนำ

ในงานวิจัยนี้เราได้ศึกษาการระบายสีจุดของกราฟ โดยเราเรียกกราฟดังกล่าวว่ากราฟวงแหวนนิรมิต (magic ring graphs) ซึ่งเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $A_{m,n}$ เมื่อ m และ n เป็นจำนวนเต็มบวกโดยที่ $m \geq 3$ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาจำนวน $b-$โครมาติค ของกราฟดังกล่าว

1.2 ความรู้เบื้องต้น

บทนิยาม 1.2.1 กราฟ G ประกอบด้วยเซตจำกัด 2 เซต คือ

1. เซตที่ไม่เป็นเซตว่างของจุดยอด $(Vertices)$ เขียนแทนด้วย $V(G)$
2. เซตของเส้นเชื่อม $(Edges)$ ที่เชื่อมระหว่างจุดยอด เขียนแทนด้วย $E(G)$

ข้อสังเกต $V(G)$ ต้องไม่เป็นเซตว่าง แต่ $E(G)$ อาจเป็นเซตว่างได้

บทนิยาม 1.2.2 จุดยอด u และจุดยอด v ของกราฟ เป็นจุดยอดประชิด $(Adjacent\ Vertices)$ ก็ต่อเมื่อ มีเส้นเชื่อมระหว่างจุดทั้งสอง และเราเรียกจุดยอด u และ v ว่า จุดปลาย $(End\ Point)$ ของเส้นเชื่อมนั้น เส้นที่มีจุดปลายเป็นจุด u และ v เขียนแทนด้วย uv

บทนิยาม 1.2.3 ถ้าจุด u และ v ของกราฟที่มีเส้น uv เชื่อมแล้ว จะเรียก u หรือ v ว่าเป็นจุดที่อินซิเดนท์ $(Incident)$ กับเส้น uv

บทนิยาม 1.2.4 มัลติเพิลเอดจ์ $(Multiple\ eage)$ คือเส้นที่มากกว่าหนึ่งเส้นซึ่งเชื่อมจุดคู่จุดเดียวกัน

บทนิยาม 1.2.5 ลูป $(Loop)$ คือเส้นที่อยู่ในรูป vv

บทนิยาม 1.2.6 ซิมเปิลกราฟ $(Simple\ graph)$ คือกราฟที่ไม่มีมัลติเพิลเอดจ์และไม่มีลูป

บทนิยาม 1.2.7 ดีกรี $(Degree)$ ของจุดยอด v ในกราฟ คือ จำนวนครั้งทั้งหมดที่เส้นเชื่อมเกิดกับจุดยอด v เขียนแทนด้วย $d(v)$

บทนิยาม 1.2.8 ให้ G เป็นกราฟใดๆ $k-$คัลเลอร์ริง ($k-coloring$)ของกราฟ G คือฟังก์ชัน $c: V(G) \to \{1,2,...,k\}$ โดยที่ $c(u) \neq c(v)$ ทุก $uv \in E(G)$

บทนิยาม 1.2.9 ให้ G เป็นกราฟใดๆ ถ้า G มี $k-$คัลเลอร์ริง แล้วจะกล่าวว่า G เป็น $k-$คัลเลอร์ราเบิล ($k-colorable$)

บทนิยาม 1.2.10 ให้ G เป็นกราฟใดๆและ $c:V(G)\to\{1,2,...,k\}$ เป็น $k-$คัลเลอร์ริง ของกราฟ G กำหนดให้ ชั้นสีที่ i เขียนแทนด้วย c_i โดยที่ $c_i=\{v\in V(G)|c(v)=i\}$

บทนิยาม 1.2.11 ให้ G เป็นกราฟใดๆ $c:V(G)\to\{1,2,...,k\}$ เป็น $k-$คัลเลอร์ริง ของกราฟ G และ $v\in c_i$ จะเรียกจุด v ว่า $b-$เวอร์เทค ($b-vertex$) ถ้าทุกๆ c_j ที่ $i\neq j$ มีจุด $v_j\in c_j$ ประชิดกับ v

บทนิยาม 1.2.12 ให้ G เป็นกราฟใดๆ $c:V(G)\to\{1,2,...,k\}$ เป็น $k-$คัลเลอร์ริง ของกราฟ G จะกล่าวว่า c เป็น $b-$คัลเลอร์ริง ($b-coloring$) ถ้าทุกๆชั้นสีของ c บรรจุจุดซึ่งเป็น $b-$เวอร์เทค

บทนิยาม 1.2.13 จำนวนโครมาติค $(Chromatic\ number)$ ของกราฟ G เขียนแทนด้วย $\chi(G)$ คือ จำนวนเต็มบวก k ที่เล็กที่สุด ที่กราฟ G เป็น $k-$คัลเลอร์ราเบิล

บทนิยาม 1.2.14 จำนวน $b-$โครมาติค $(b-chromatic\ number)$ ของกราฟ G เขียนแทนด้วย $\varphi(G)$ คือ จำนวนเต็มบวก k ที่ใหญ่ที่สุด ที่กราฟ G ที่มี $k-$คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

บทนิยาม 1.2.15 $M-$ดีกรี $(M-degree)$ ของกราฟ G เขียนแทนด้วย $M(G)$ คือ จำนวนเต็มบวก r ที่ใหญ่ที่สุดที่กราฟ G มี r จุดที่มีดีกรีอย่างน้อย $r-1$

ประพจน์ 1.2.16 ให้ G เป็นกราฟใดๆ แล้ว $\chi(G)\le\varphi(G)\le M(G)$

1.3 กราฟวงแหวนนิรมิต (*magic ring graphs*)

บทนิยาม 1.3.1 ให้ m และ n เป็นจำนวนเต็มบวกโดยที่ $m \geq 3$ กราฟวงแหวนนิรมิต เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $A_{m,n}$ หมายถึง ซิมเปิลกราฟที่มี

$$
\begin{aligned}
V(A_{m,n}) = &\{u_i \mid i=1,2,\dots,m\} \cup \{v_i \mid i=1,2,\dots,m\} \cup \\
&\{u_{i,j} \mid i=1,2,\dots,m\ ,\ j=1,2,\dots,n-1\} \cup \\
&\{v_{i,j} \mid i=1,2,\dots,m\ ,\ j=1,2,\dots,n-1\}
\end{aligned}
$$

$$
\begin{aligned}
E(A_{m,n}) = &\{u_i v_i \mid i=1,2,\dots,m\} \cup \{v_i u_{i+1} \mid i=1,2,\dots,m-1\} \cup \{v_m, u_1\} \cup \\
&\{u_1 v_{m,j} \mid j=1,2,\dots,n-1\} \cup \{u_i v_{i-1,j} \mid i=2,3,\dots,m\ ,\ j=1,2,\dots,n-1\} \cup \\
&\{v_i u_{i,j} \mid i=1,2,\dots,m\ ,\ j=1,2,\dots,n-1\} \cup \{v_i, v_{i,1} \mid i=1,2,\dots,m\} \cup \\
&\{v_{i,j} v_{i,j+1} \mid i=1,2,\dots,m\ ,\ j=1,2,\dots,n-2\} \cup \{v_{i,n-1} v_{i+1} \mid i=1,2,\dots,m-1\} \cup \\
&\{v_{m,n-1} v_1\} \cup \{u_i v_{i,1} \mid i=1,2,\dots,m\} \cup \{u_{i,j} u_{i,j+1} \mid i=1,2,\dots,m\ ,\ j=1,2,\dots,n-2\} \cup \\
&\{u_{i,n-1} u_{i+1} \mid i=1,2,\dots,m-1\} \cup \{u_{m,n-1} u_1\}
\end{aligned}
$$

โดยที่ $i, j \in \mathbb{Z}$ □

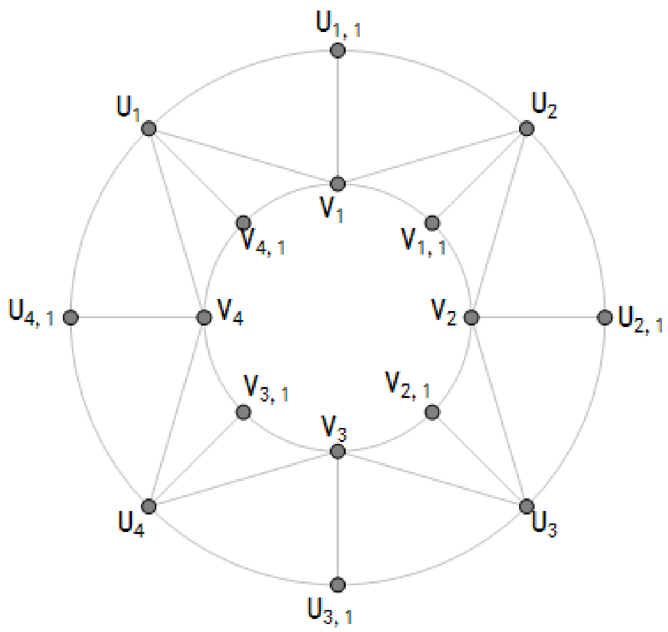

รูป 1.1 กราฟ $A_{4,2}$

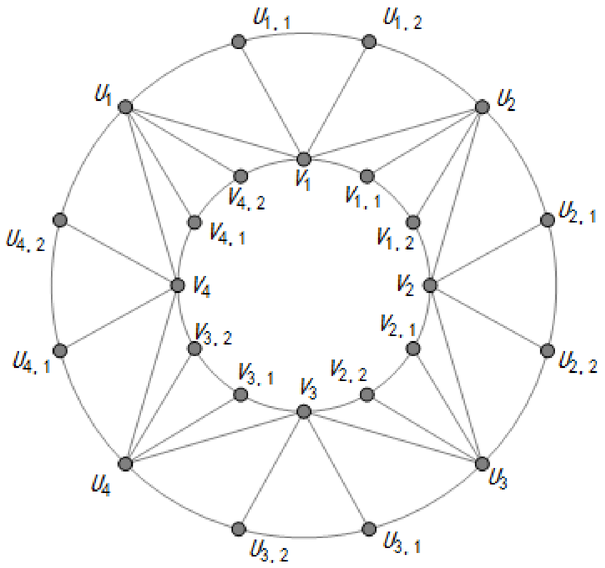

รูป 1.2 กราฟ $A_{4,3}$

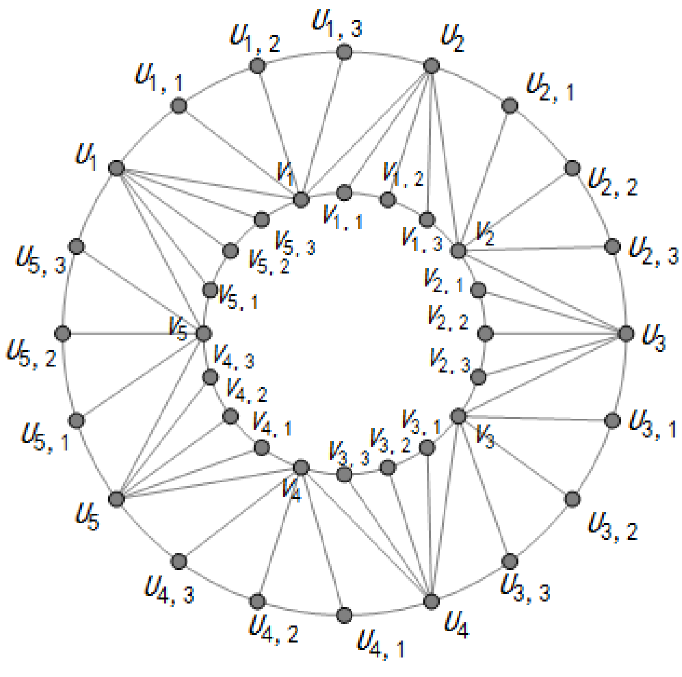

รูป 1.3 กราฟ $A_{5,4}$

บทที่ 2

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงการหาจำนวน $b-$โครมาติคของกราฟวงแหวนนิรมิต $A_{m,n}$

2.1 จำนวน $b-$โครมาติคของกราฟ $A_{m,1}$

บทตั้ง 2.1.1 ให้ m เป็นจำนวนเต็มบวก โดยที่ $m \geq 3$ แล้วจะได้ว่า

$\left|V\left(A_{m,1}\right)\right| = 2m$ และ $d\left(v\right) = 4$ สำหรับทุกๆ $v \in V\left(A_{m,1}\right)$

พิสูจน์ จากการกำหนด $A_{m,n}$ เห็นได้ชัดว่ากราฟ $A_{m,1}$ ประกอบด้วยจุดจำนวน $2m$ จุด

คือ u_i และ v_i โดยที่ $i = 1, 2, \ldots, m$ และแต่ละจุดมีดีกรีเป็น 4 □

บทตั้ง 2.1.2 $M\left(A_{m,1}\right) = 5$ สำหรับทุก $m \in \mathbb{Z}$, $m \geq 3$

พิสูจน์ จากบทตั้ง 2.1.1 ได้ว่า

กราฟ $A_{m,1}$ มี $2m$ จุด ที่มีดีกรีเป็น 4

เนื่องจาก $m \geq 3$

ดังนั้น $2m \geq 6$

จากบทนิยาม 1.2.15 ว่า

$M-$ดีกรี ของกราฟ G

เขียนแทนด้วย $M(G)$ คือ จำนวนเต็ม r ที่ใหญ่ที่สุด

ที่กราฟ G มี r จุด ที่มีดีกรีอย่างน้อย $r-1$

เพราะฉะนั้น 5 คือ จำนวนเต็มที่ใหญ่ที่สุดของกราฟ $A_{m,1}$

ซึ่งมี $r = 5$ จุดที่มีดีกรีอย่างน้อย $r-1$

ดังนั้น $M\left(A_{m,1}\right) = 5$ สำหรับทุก $m \in \mathbb{Z}$, $m \geq 3$ □

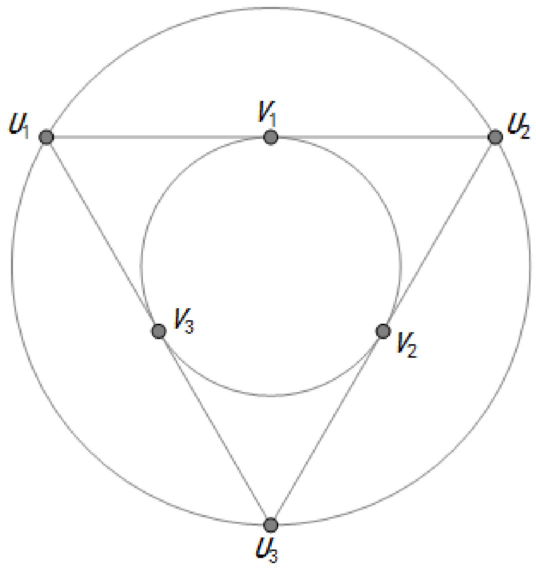

รูป 2.1 กราฟ $A_{3,1}$ ซึ่ง $M\left(A_{3,1}\right)=5$

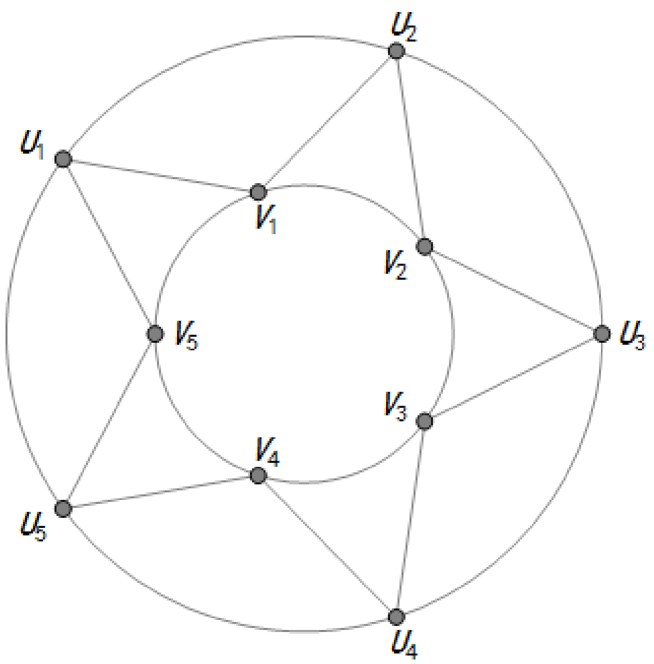

รูป 2.2 กราฟ $A_{5,1}$ ซึ่ง $M\left(A_{5,1}\right)=5$

ทฤษฎีบท 2.1.3 $\varphi(A_{m,1}) = m$ เมื่อ $m = 3, 4$

พิสูจน์ พิจารณากราฟ $A_{3,1}$

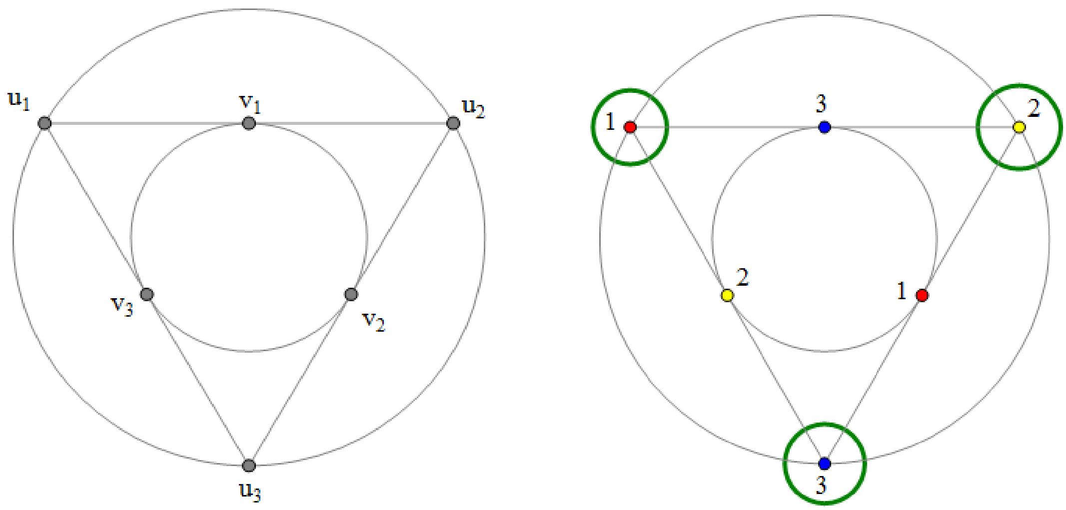

รูป 2.3 แสดงการระบายสีจุด

ที่เป็น 3–คัลเลอร์ริงของ $A_{3,1}$ ซึ่งเป็น $b-$คัลเลอร์ริง

กำหนด $f : V(A_{3,1}) \to \{1,2,3\}$ โดย

$f(u_i) = i$ เมื่อ $i = 1,2,3$

$f(v_i) = i-1$ เมื่อ $i = 2,3$

$f(v_1) = 3$

และจะเห็นว่า u_1, u_2, u_3 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1,2,3 ตามลำดับ

ดังนั้น f เป็น 3–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

ต่อไปจะแสดงว่า ไม่มี 4–คัลเลอร์ริง และ 5–คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{3,1}$ ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

พิจารณากราฟ $A_{3,1}$

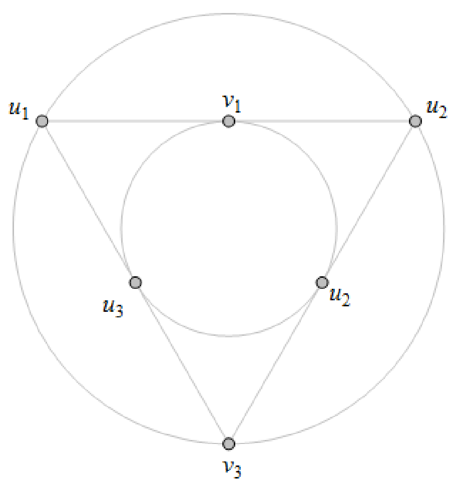

รูป 2.4

ถ้าให้ v_1 เป็น $b-$เวอร์เทคของชั้นสีที่ 3 จะต้องลงสีดังนี้

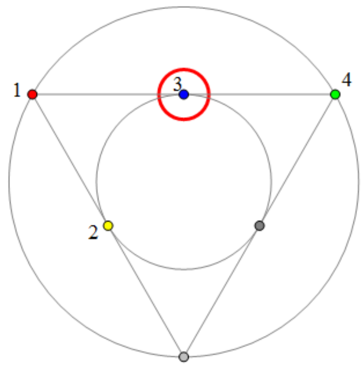

หรือ

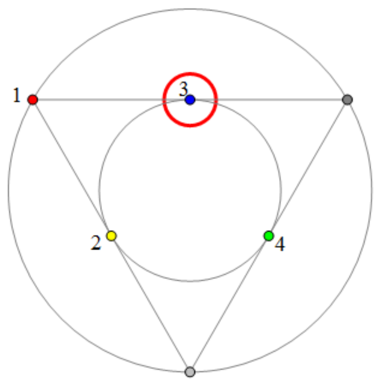

รูป 2.5

รูป 2.6

พิจารณารูป 2.5

ถ้าต้องการให้จุด u_1 เป็น $b-$เวอร์เทค จะต้องลงสีจุด u_3 ด้วยสีที่ 4

แต่จุด u_3 ประชิดกับจุด u_2 ซึ่งลงด้วยสีที่ 4 แล้ว

เพราะฉะนั้น ไม่สามารถลงสีจุด u_3 ด้วยสีที่ 4 ได้

ดังนั้นจุด u_1 ไม่สามารถเป็น $b-$เวอร์เทค ให้กับชั้นสีที่ 1 ได้

ได้ว่าจุด u_3 หรือจุด v_2 จะต้องเป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1

แต่จุด u_3 ประชิดกับจุด u_1 จึงไม่สามารถลงสีจุด u_3 ด้วยสีที่ 1 ได้

ฉะนั้น v_2 จะต้องเป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1

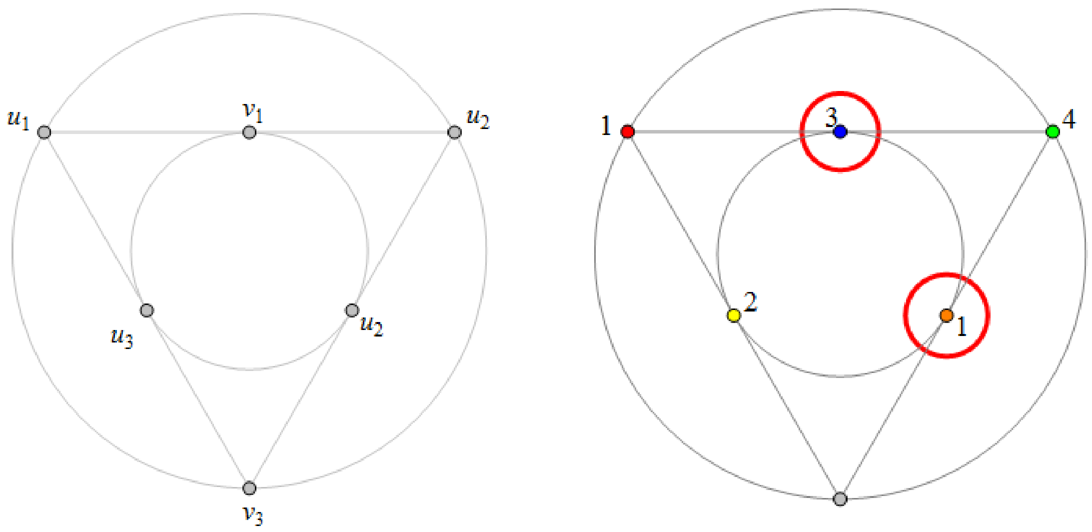

รูป 2.7

พิจารณารูป 2.7

จะเห็นว่าไม่สามารถลงสีจุด u_3 ด้วยสีที่ 1,2 หรือ 4 ได้

ดังนั้นจะต้องลงสีจุด u_3 ด้วยสีที่ 3 เท่านั้น

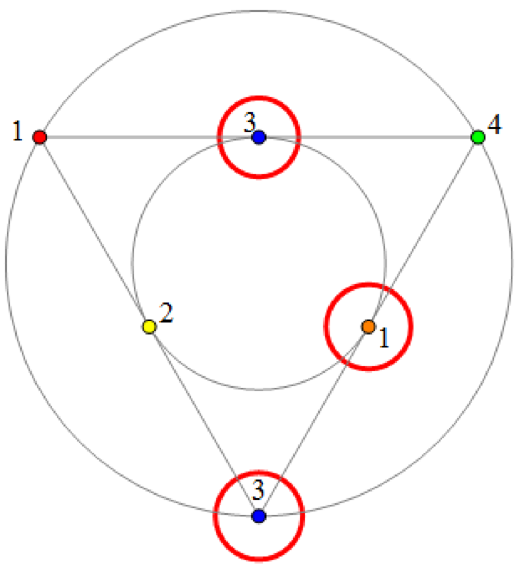

รูป 2.8

จากรูปที่ 2.8 จะเห็นว่าไม่มี $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 2 และ 4

สำหรับกรณีที่ลงสีตามรูปที่ 2.6 ก็สามารถพิจารณาได้ในทำนองเดียวกันว่า

ไม่สามารถสร้าง 4–คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{3,1}$ ที่ทุกชั้นสีมี $b-$เวอร์เทค ได้

ดังนั้น ไม่มี 4–คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{3,1}$ ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

ต่อไปพิจารณา 5–คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{3,1}$

ถ้าให้จุด v_1 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 3 จะต้องลงสีดังรูป

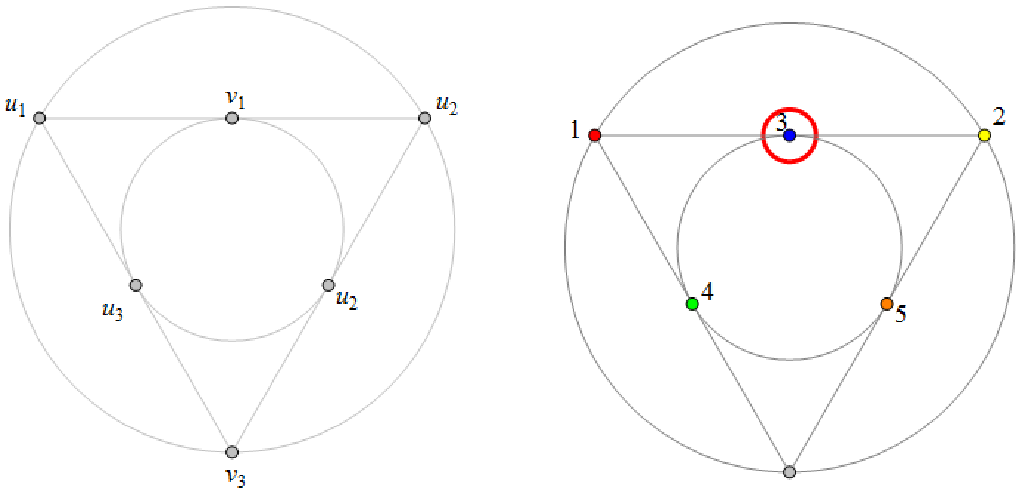

รูป 2.9

จากรูปที่ 2.9 จะเห็นว่าจุด u_3 สามารถลงสีด้วยสีที่ 3 เท่านั้น

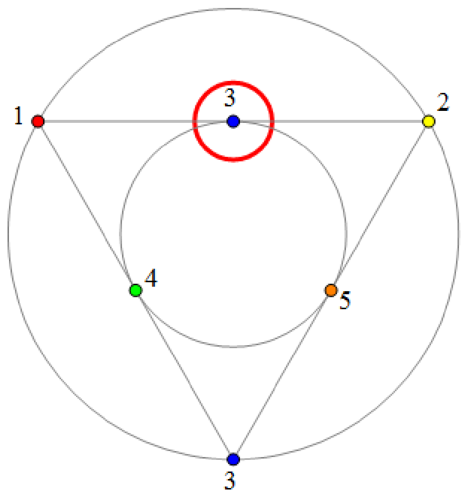

รูป 2.10

จากรูปที่ 2.10 จะเห็นว่าไม่มี $b-$ เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1,2,4 และ 5
นั่นคือ ไม่มี $b-$ คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{3,1}$ ที่เป็น เป็น $b-$ คัลเลอร์ริง
เนื่องจาก $M\left(A_{3,1}\right)=5$
และมี 3–คัลเลอร์ริง ที่เป็น เป็น $b-$ คัลเลอร์ริง
แต่ไม่มี 4–คัลเลอร์ริง และ 5–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$ คัลเลอร์ริง
ดังนั้น $\varphi\left(A_{3,1}\right)=3$ □

พิจารณากราฟ $A_{4,1}$

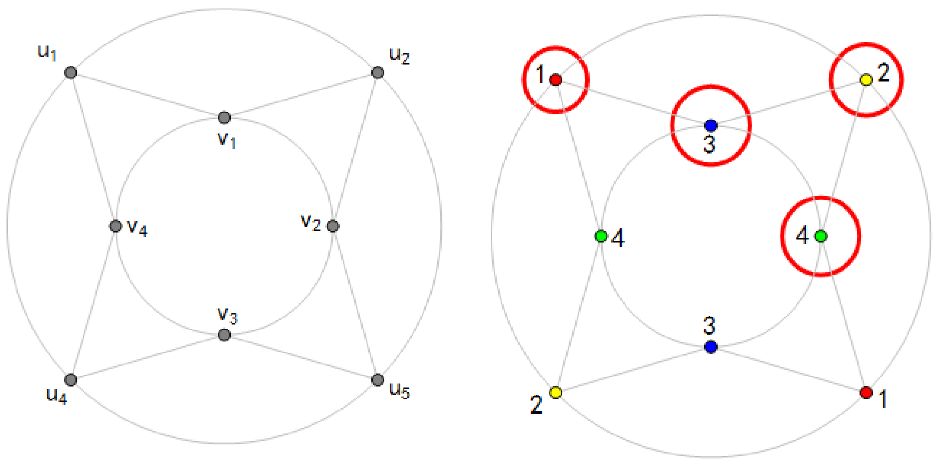

รูป 2.11 แสดงการระบายสีจุด
ที่เป็น 4–คัลเลอร์ริงของ $A_{4,1}$ ซึ่งเป็น $b-$คัลเลอร์ริง

กำหนด $f:V\left(A_{4,1}\right)\to\{1,2,3,4\}$ โดย

$$f\left(u_i\right)=\begin{cases}1\,;\, i\in O\ ,1\le i\le 4\\ 2\,;\, i\in E\ ,1\le i\le 4\end{cases}$$

$$f\left(v_i\right)=\begin{cases}3;\, i\in O\ ,1\le i\le 4\\ 4\,;\, i\in E\ ,1\le i\le 4\end{cases}$$

เมื่อ O แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคี่

และ E แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคู่

และจะเห็นว่า u_1,u_2,v_1,v_2 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1,2,3,4 ตามลำดับ

ดังนั้น f เป็น 4–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

ต่อไปจะแสดงว่า ไม่มี 5–คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{4,1}$ ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

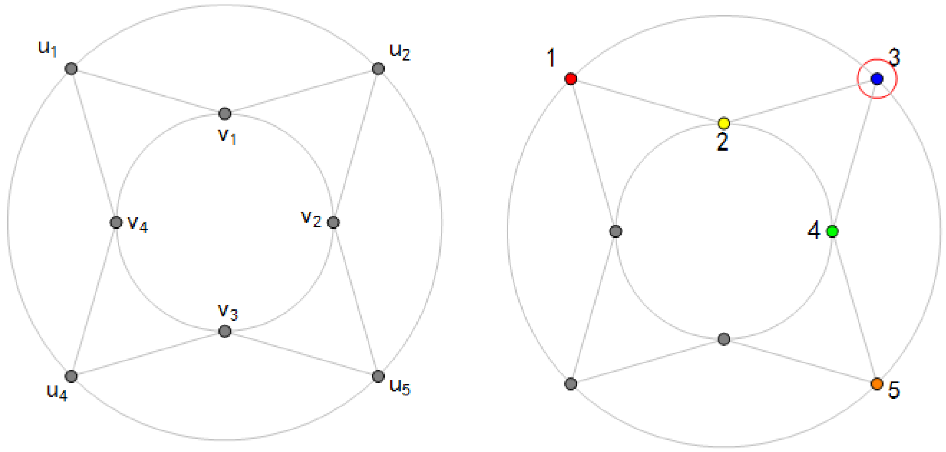

รูป 2.12

พิจารณารูปที่ 2.12

สมมติให้จุด u_2 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 3

จุดที่ประชิดกับ u_2 มีทั้งหมด 4 จุด คือ u_1,v_1,v_2,u_3 ตามลำดับ

ดังนั้นจะลงสีที่ 1,2,4,5 ให้กับจุด u_1,v_1,v_2,u_3 ตามลำดับ

จะเห็นว่าจุด u_4 และจุด v_4 ไม่สามารถลงด้วยสีที่ 1 ได้

ดังนั้น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสี่ที่ 1 อาจจะเป็นจุด u_1 หรือจุด v_3

<u>กรณีที่ 1</u> ถ้าให้จุด u_1 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1

จะต้องลงสีจุด u_4 ด้วยสีที่ 4 และลงสีจุด v_4 ด้วยสีที่ 5 เท่านั้น

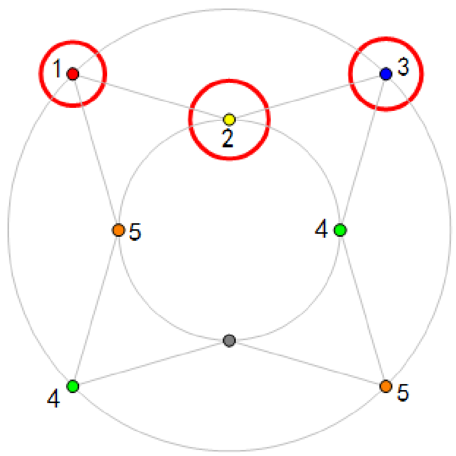

รูป 2.13

ซึ่งจากการระบายสีจุดตามรูปที่ 2.13 มีผลทำให้จุด v_1 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 2
และยังได้ว่าจุด v_3 สามารถลงสีด้วยสีที่ 1 หรือ 2 หรือ 3
ถ้าลงสีจุด v_3 ด้วยสีที่ 1 จะได้ว่าจุด v_2 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 4
แต่จะไม่มี $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 5
ถ้าลงสีจุด v_3 ด้วยสีที่ 2 จะได้ว่าไม่มี $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 4 และ 5
ถ้าลงสีจุด v_3 ด้วยสีที่ 3 จะได้ว่า v_4 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 5
แต่จะไม่มี $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 4

<u>กรณีที่ 2</u> ถ้าให้จุด v_3 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1

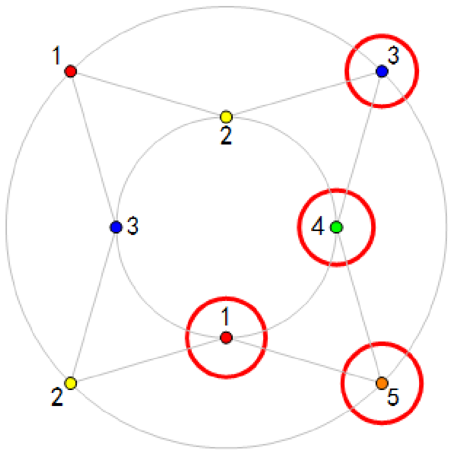

รูป 2.14

จะได้ว่าต้องลงสีจุด u_4 ด้วยสีที่ 2 และจุด v_4 ด้วยสีที่ 3 เท่านั้น
มีผลทำให้จุด v_2 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 4
และจุด u_3 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 5
และจะไม่มี $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 2
จึงสรุปได้ว่าไม่มี 5–คัลเลอร์ริง ของกราฟ $A_{4,1}$ ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง
เนื่องจาก $M(A_{4,1})=5$
และกราฟ $A_{4,1}$ มี 4–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง
แต่ไม่มี 5–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง
ดังนั้น $\varphi(A_{4,1})=4$ □

ทฤษฎีบท 2.1.4 $\varphi(A_{m,1})=5$ เมื่อ $m\in\mathbb{Z}$, $m\geq 5$

พิสูจน์ ให้ m เป็นจำนวนเต็ม โดยที่ $m\geq 5$

จากบทตั้ง 2.1 เราได้ว่า $M(A_{m,1})=5$

และจากประพจน์ 1.2.16

จะได้ว่า $\varphi(A_{m,1})\leq M(A_{m,1})$

ดังนั้น $\varphi(A_{m,1})\leq 5$

ซึ่งเราสามารถกำหนดฟังก์ชันที่เป็น 5–คัลเลอร์ริง

และเป็น $b-$คัลเลอร์ริงของ $A_{m,1}$ ได้ดังนี้

ให้ $f:V(A_{m,1})\to\{1,2,3,4,5\}$ กำหนดโดย

$$f(u_1)=1$$
$$f(u_2)=2$$
$$f(v_m)=3$$
$$f(v_1)=4$$
$$f(v_2)=5$$
$$f(u_m)=5$$
$$f(v_{m-1})=2$$
$$f(u_i)=\begin{cases}3\ ;\ i\in O,3\leq i\leq m-1\\ 4\ ;i\in E,3\leq i\leq m-1\end{cases}$$
$$f(v_i)=\begin{cases}1\ ;\ i\in O,\ 3\leq i\leq m-2\\ 5\ ;i\in E,\ 3\leq i\leq m-2\end{cases}$$

เมื่อ O แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคี่

และ E แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคู่

จะเห็นได้ว่ามีจุด u_1,u_2,v_m,v_1,v_2 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1 ถึง 5 ตามลำดับ

จึงสรุปได้ว่า $\varphi(A_{m,1})=5$ □

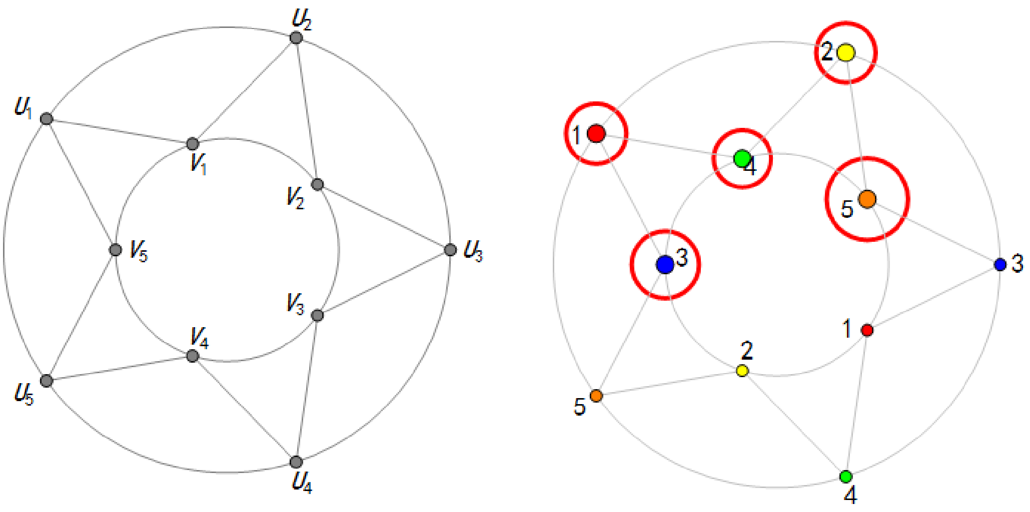

รูป 2.15 แสดงการระบายสีจุดที่เป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{5,1}$

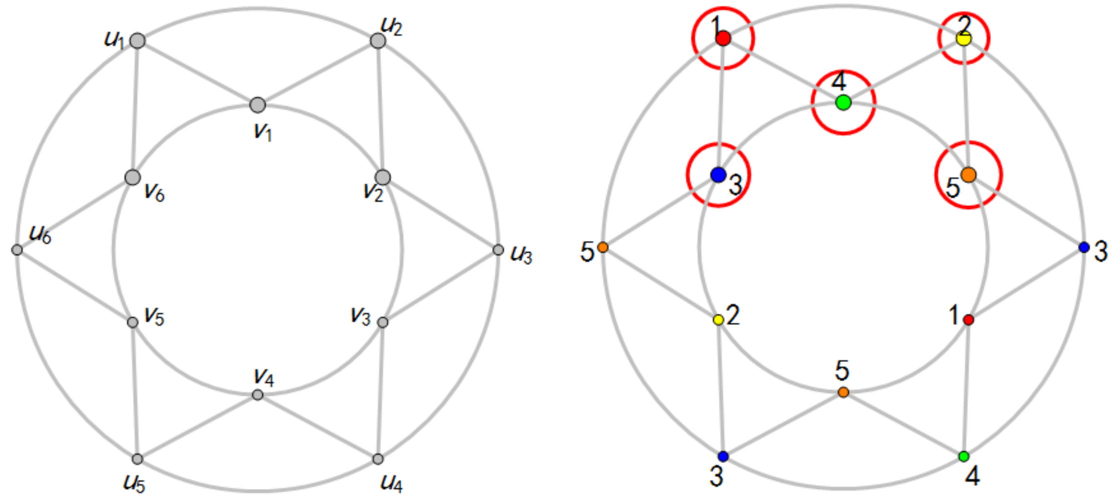

รูป 2.16 แสดงการระบายสีจุดที่เป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{6,1}$

2.2 จำนวน $b-$โครมาติคของกราฟ $A_{m,n}$ เมื่อ $n \geq 2m-4$

บทตั้ง 2.2.1 ให้ m,n เป็นจำนวนเต็มบวก โดยที่ $m \geq 3$, $n \geq 2$ จะได้ว่า
กราฟ $A_{m,n}$ ประกอบด้วย $2m$ จุด ที่มีดีกรีเป็น $n+3$ และ $2m(n-1)$ จุด ที่มีดีกรีเป็น 3

พิสูจน์ เห็นได้ชัดว่ากราฟ $A_{m,n}$ มี $2mn$ จุด

ซึ่งจุด u_i และ v_i มีดีกรีเป็น $n+3$ สำหรับทุก $i=1,2,...,m$

และจุดอื่นๆที่เหลือมีดีกรีเป็น 3

ดังนั้นกราฟ $A_{m,n}$ ประกอบด้วย

จุดที่มีดีกรีเป็น $n+3$ จำนวน $2m$ จุด

และจุดที่มีดีกรีเป็น 3 จำนวน $2mn-2m=2m(n-1)$ จุด □

บทตั้ง 2.2.2 ถ้า $n \geq 2m-4$ แล้ว $M\left(A_{m,n}\right)=2m$ สำหรับทุก $m,n \in \mathbb{Z}$, $m \geq 3$

พิสูจน์ จากบทตั้ง 2.2.1 ได้ว่ากราฟ $A_{m,n}$ ประกอบด้วย

$2m$ จุด ที่มีดีกรี $n+3$ และ $2m(n-1)$ จุด ที่มีดีกรีเป็น 3

จาก $n \geq 2m-4$ จะได้ว่า $n+3 \geq 2m-1$

และจาก $m \geq 3$ จะได้ว่า $n \geq 2$ และได้ว่า $2m(n-1) \geq 6 > 4$

ดังนั้นกราฟ $A_{m,n}$ มี $2m$ จุด ที่มีดีกรีอย่างน้อย $2m-1$

และมีมากกว่า 4 จุด ที่มีดีกรี 3

เนื่องจาก $2m \geq 6 > 4$

ดังนั้น $M\left(A_{m,n}\right)=2m$ □

ทฤษฎีบท 2.2.3 ถ้า $n \geq 2m-4$ แล้ว $\varphi\left(A_{m,n}\right)=2m$ สำหรับทุก $m,n \in \mathbb{Z}$, $m \geq 4$

พิสูจน์ จากทฤษฎีบท 2.2.2

จะได้ว่า $M\left(A_{m,n}\right)=2m$

และจากบทแทรก 1.2.16

ได้ว่า $\varphi\left(A_{m,n}\right) \leq 2m$

ซึ่งสามารถสร้างฟังก์ชัน $f:V\left(A_{m,n}\right) \to \{1,2,...,2m\}$

ที่เป็น $2m-$ คัลเลอร์ริง และ $b-$ คัลเลอร์ริง ได้ดังนี้

<u>กรณีที่ 1</u> เมื่อ m เป็นจำนวนเต็มคู่

กำหนด $f : V\left(A_{m,n}\right) \to \{1,2,\ldots,2m\}$ โดย

สำหรับแต่ละ $i \in \{1,2,\ldots,2m\}$ ให้

$$f\left(u_i\right) = 2i$$

$$f\left(v_i\right) = 2i \oplus 1$$

$$f\left(u_{i,1}\right) = 2i \oplus 3$$

$$f\left(v_{i.1}\right) = 2i \oplus 4$$

$$f\left(u_{i,n-1}\right) = 2i \oplus (2m-1)$$

$$f\left(v_{i,n-1}\right) = 2i$$

$$f\left(u_{i,j}\right) = 2i \oplus j \oplus 3 \qquad ;\ 2 \le j \le 2m-6$$

$$f\left(u_{i,j}\right) = \begin{cases} 2i \oplus (2m-2) & ;\ j \in O\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \\ 2i \oplus 4 & ;\ j \in E\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \end{cases}$$

$$f\left(v_{i,j}\right) = 2i \oplus j \oplus 4 \qquad ;\ 2 \le j \le 2m-6$$

$$f\left(v_{i,j}\right) = \begin{cases} 2i \oplus (2m-1) & ;\ j \in O\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \\ 2i \oplus 5 & ;\ j \in E\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \end{cases}$$

เมื่อ $\oplus$ คือการบวกมอดูโล $2m$

แล้ว O แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคี่

และ E แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคู่

จะได้ว่า f เป็น $2m-$ คัลเลอร์ริง

ซึ่งมี $v_m, u_1, v_1, u_2, v_2, \ldots, u_m$ เป็น $b-$ เวอร์เทค ของชั้นสีที่ $1,2,3,\ldots,2m$ ตามลำดับ

นั่นคือ f เป็น $b-$ คัลเลอร์ริง

ดังนั้น $\varphi\left(A_{m,n}\right) = 2m$ เมื่อ m เป็นจำนวนเต็มคู่

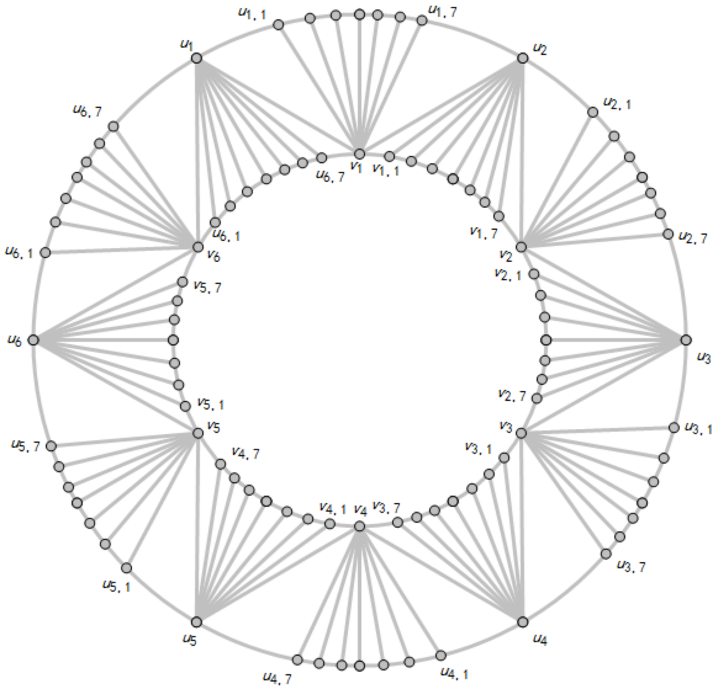

รูป 2.17 กราฟ $A_{6,8}$

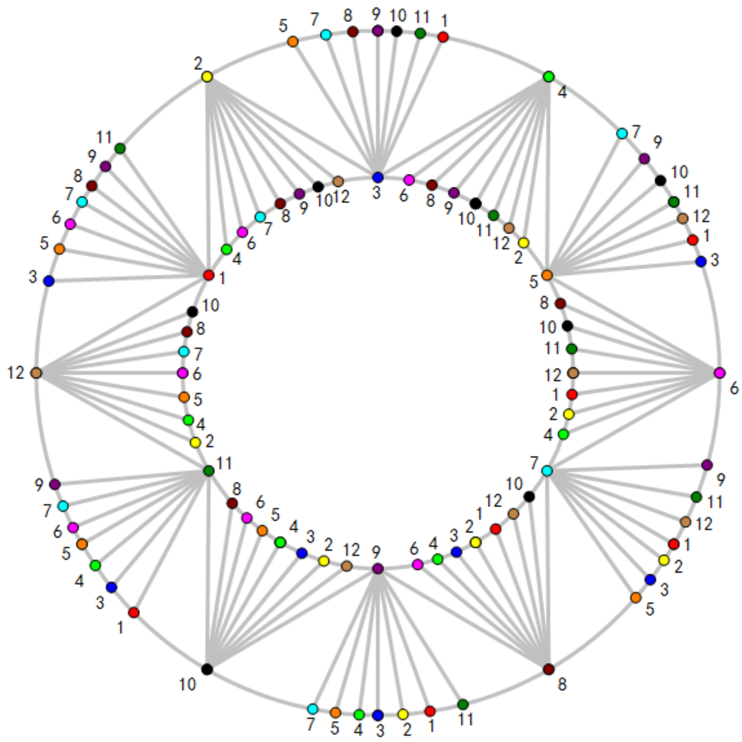

รูป 2.18 ตัวอย่างการระบายสีจุดที่เป็น 12–คัลเลอร์ริง และเป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{6,8}$

<u>กรณีที่ 2</u> เมื่อ m เป็นจำนวนเต็มคี่

กำหนด $f: V\left(A_{m,n}\right) \to \{1, 2, ..., 2m\}$ โดย

สำหรับแต่ละ $i \in \{1, 2, ..., 2m\}$ ให้

$$f\left(u_i\right) = 2i$$

$$f\left(v_i\right) = 2i \oplus 1$$

$$f\left(u_{i,1}\right) = 2i \oplus 4$$

$$f\left(v_{i,1}\right) = 2i \oplus 5$$

$$f\left(u_{i,2}\right) = 2i \oplus 3$$

$$f\left(v_{i,2}\right) = 2i \oplus 4$$

$$f\left(u_{i,n-1}\right) = 2i \oplus \left(2m-1\right)$$

$$f\left(v_{i,n-1}\right) = 2i$$

$$f\left(v_{i,j}\right) = 2i \oplus j \oplus 4 \qquad ;\ 3 \le j \le 2m-6$$

$$f\left(v_{i,j}\right) = \begin{cases} 2i \oplus \left(2m-1\right) & ;\ j \in O\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \\ 2i \oplus 6 & ;\ j \in E\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \end{cases}$$

$$f\left(u_{i,j}\right) = 2i \oplus j \oplus 3 \qquad ;\ 3 \le j \le 2m-6$$

$$f\left(u_{i,j}\right) = \begin{cases} 2i \oplus \left(2m-2\right) & ;\ j \in E\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \\ 2i \oplus 5 & ;\ j \in O\ ,\ 2m-6 < j < n-1 \end{cases}$$

เมื่อ $\oplus$ คือการบวกมอดูโล $2m$

แล้ว O แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคี่

และ E แทน เซตของจำนวนเต็มบวกคู่

จะได้ว่า f เป็น $2m-$ คัลเลอร์ริง

ซึ่งมี $v_m, u_1, v_1, u_2, v_2, ..., u_m$ เป็น $b-$ เวอร์เทค ของชั้นสีที่ $1, 2, 3, ..., 2m$

นั่นคือ f เป็น $b-$ คัลเลอร์ริง

ดังนั้น $\varphi\left(A_{m,n}\right) = 2m$ เมื่อ m เป็นจำนวนเต็มคี่ $\square$

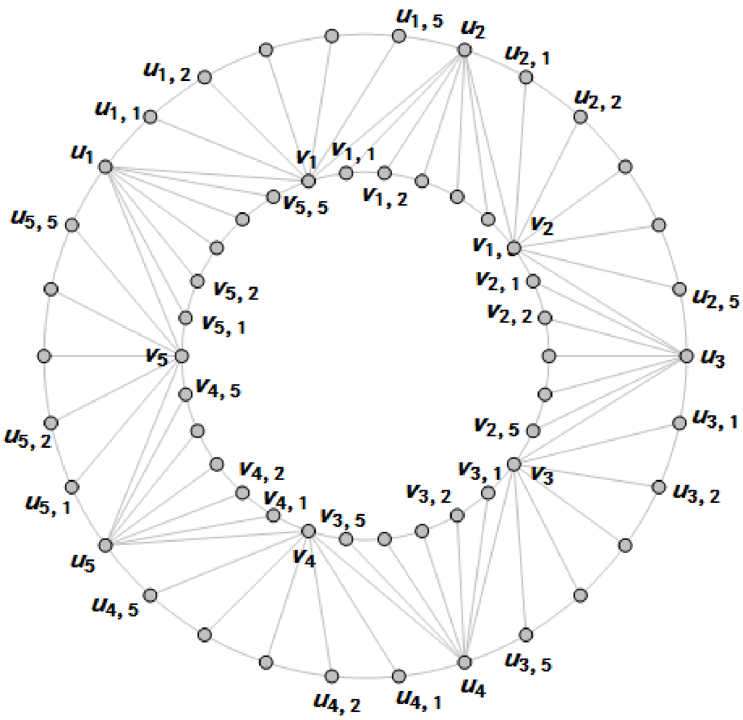

รูป 2.19 กราฟ $A_{5,6}$

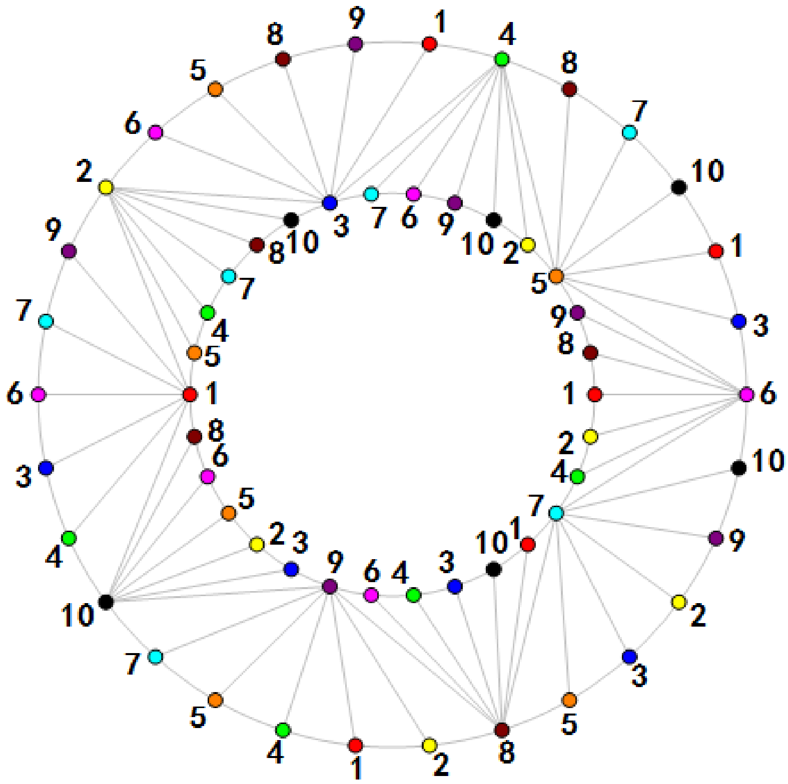

รูป 2.20 ตัวอย่างการระบายสีจุดที่เป็น 10–คัลเลอร์ริง และเป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{5,6}$

ทฤษฎีบท 2.2.4 $\varphi(A_{3,n})=6$ สำหรับทุก $n\in\mathbb{Z}$, $n\geq 2$

กรณีที่ $n=2$

พิจารณากราฟ $A_{3,2}$

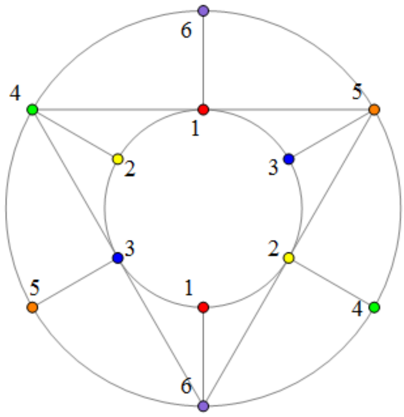

รูป 2.21 ตัวอย่าง 6–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริงของ $A_{3,2}$

กำหนดให้ $f:V(A_{3,2})\to\{1,2,3,4,5,6\}$ โดย

$f(u_i)=i+3\,;1\leq i\leq 3$

$f(v_i)=i\,;1\leq i\leq 3$

$$f(u_{i,1})=\begin{cases}6\,;\,i=1\\ i+2\,;\;2\leq i\leq 3\end{cases}$$

$$f(v_{i,1})=\begin{cases}3\;;\,i=1\\ i-1\,;2\leq i\leq 3\end{cases}$$

จะได้ว่า f เป็น 6–คัลเลอร์ริง

ซึ่งมี v_1,v_2,v_3,u_1,u_2,u_3 เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ $1,2,3,4,5,6$

นั่นคือ f เป็น $6-$คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

ดังนั้น $\varphi(A_{m,n})=2m=6$

กรณีที่ $n > 2$

เมื่อกำหนดฟังก์ชันตามกรณีที่ 2 ในการพิสูจน์ทฤษฎีบท 2.2.3

จะได้ข้อสรุปในทำนองเดียวกัน

นั่นคือ $A_{3,n}$ มี 6–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริง

โดยที่มี $v_3, u_1, v_1, u_2, v_2, u_3$ เป็น $b-$เวอร์เทค ของชั้นสีที่ 1,2,3,4,5,6 ตามลำดับ

จากทฤษฎีบท 2.2.2 ได้ว่า $M\left(A_{3,n}\right) = 6$

เพราะฉะนั้น $\varphi\left(A_{3,n}\right) = 6$ เมื่อ $n \geq 2$ $\square$

ตารางสรุปผลการศึกษา

กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก	กราฟ	จำนวน b -โครมาติก
$A_{3,1}$	3	$A_{4,1}$	4	$A_{5,1}$	5	$A_{6,1}$	5	$A_{7,1}$	5	$A_{8,1}$	5	$A_{9,1}$	5	$A_{10,1}$	5	$A_{m,1}$	5
$A_{3,2}$	6	$A_{4,2}$	6	$A_{5,2}$	6	$A_{6,2}$	6	$A_{7,2}$	6	$A_{8,2}$	6	$A_{9,2}$	6	$A_{10,2}$	6	$A_{m,2}$	6
$A_{3,3}$	6	$A_{4,3}$	7	$A_{5,3}$	7	$A_{6,3}$	7	$A_{7,3}$	7	$A_{8,3}$	7	$A_{9,3}$	7	$A_{10,3}$	7	$A_{m,3}$	7
$A_{3,4}$	6	$A_{4,4}$	8	$A_{5,4}$	8	$A_{6,4}$	8	$A_{7,4}$	8	$A_{8,4}$	8	$A_{9,4}$	8	$A_{10,4}$	8	$A_{m,4}$	8
⋮	⋮	$A_{4,5}$	8	$A_{5,5}$	9	$A_{6,5}$	9	$A_{7,5}$	9	$A_{8,5}$	9	$A_{9,5}$	9	$A_{10,5}$	9	$A_{m,5}$	9
		$A_{4,6}$	8	$A_{5,6}$	10	$A_{6,6}$	10	$A_{7,6}$	10	$A_{8,6}$	10	$A_{9,6}$	10	$A_{10,6}$	10		
		⋮	⋮	$A_{5,7}$	10	$A_{6,7}$	11	$A_{7,7}$	11	$A_{8,7}$	11	$A_{9,7}$	11	$A_{10,7}$	11		
				$A_{5,8}$	10	$A_{6,8}$	12	$A_{7,8}$	12	$A_{8,8}$	12	$A_{9,8}$	12	$A_{10,8}$	12		
				⋮	⋮	$A_{6,9}$	12	$A_{7,9}$	13	$A_{8,9}$	13	$A_{9,9}$	13	$A_{10,9}$	13		
						$A_{6,10}$	12	$A_{7,10}$	14	$A_{8,10}$	14	$A_{9,10}$	14	$A_{10,10}$	14		
						⋮	⋮	$A_{7,11}$	14	$A_{8,11}$	15	$A_{9,11}$	15	$A_{10,11}$	15	⋮	⋮
								$A_{7,12}$	14	$A_{8,12}$	16	$A_{9,12}$	16	$A_{10,12}$	16		
								⋮	⋮	$A_{8,13}$	16	$A_{9,13}$	17	$A_{10,13}$	17		
										$A_{8,14}$	16	$A_{9,14}$	18	$A_{10,14}$	18		
										⋮	⋮	$A_{9,15}$	18	$A_{10,15}$	19		
												$A_{9,16}$	18	$A_{10,16}$	20		
												⋮	⋮	$A_{10,17}$	20		
														$A_{10,18}$	20	$A_{m,2m-4}$	2m
														⋮	⋮	$A_{m,2m-3}$	2m
																$A_{m,2m-2}$	2m
																⋮	⋮

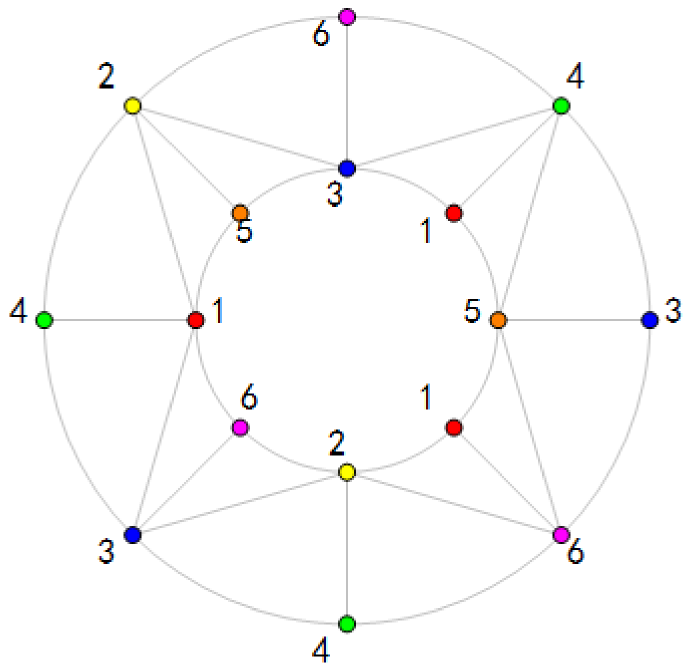

รูป 2.16 ตัวอย่าง 6–คัลเลอร์ริง ที่เป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{4,2}$

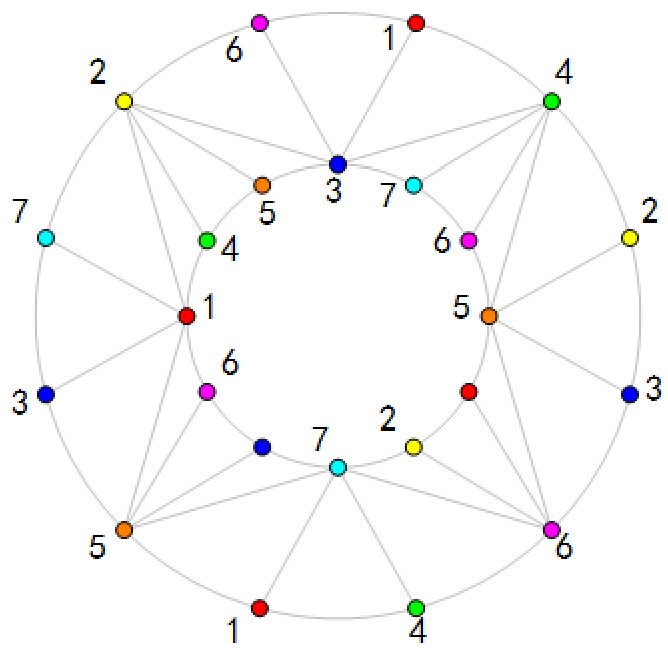

รูป 2.17 ตัวอย่าง 7–คัลเลอร์ริง ที่เป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{4,3}$

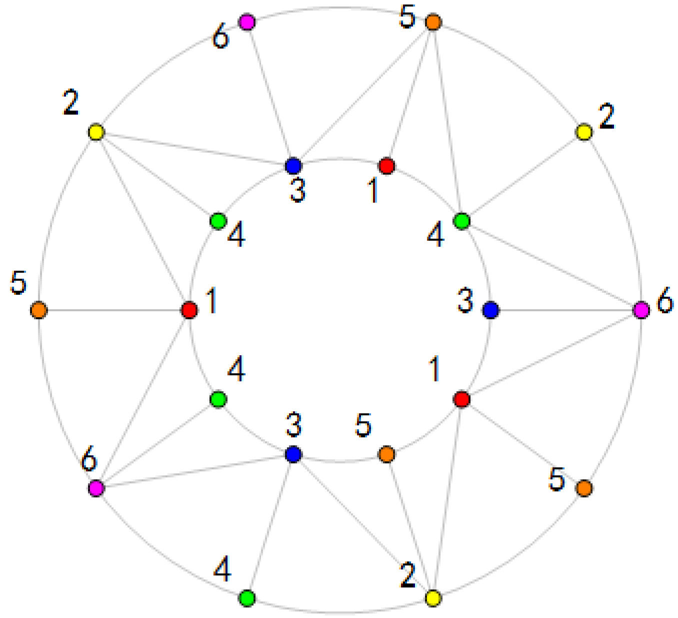

รูป 2.18 ตัวอย่าง 6–คัลเลอร์ริง ที่เป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{5,2}$

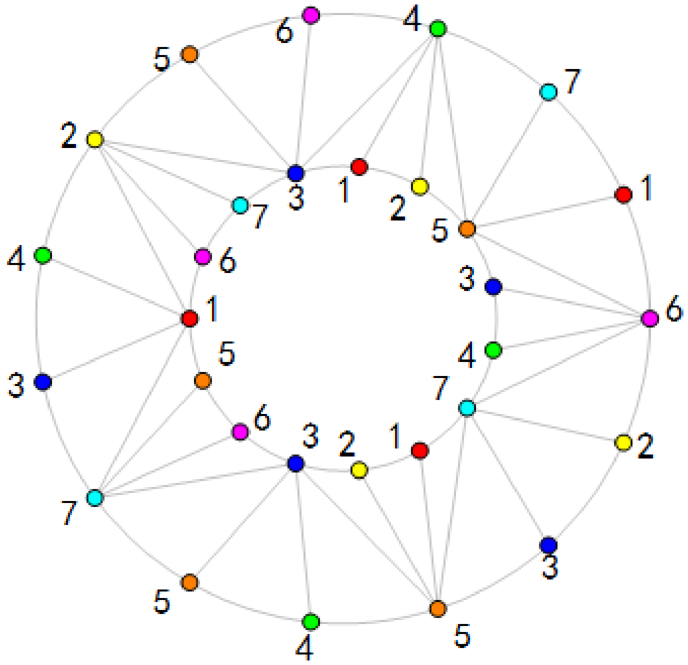

รูป 2.19 ตัวอย่าง 7–คัลเลอร์ริง ที่เป็น b – คัลเลอร์ริงของ $A_{5,3}$

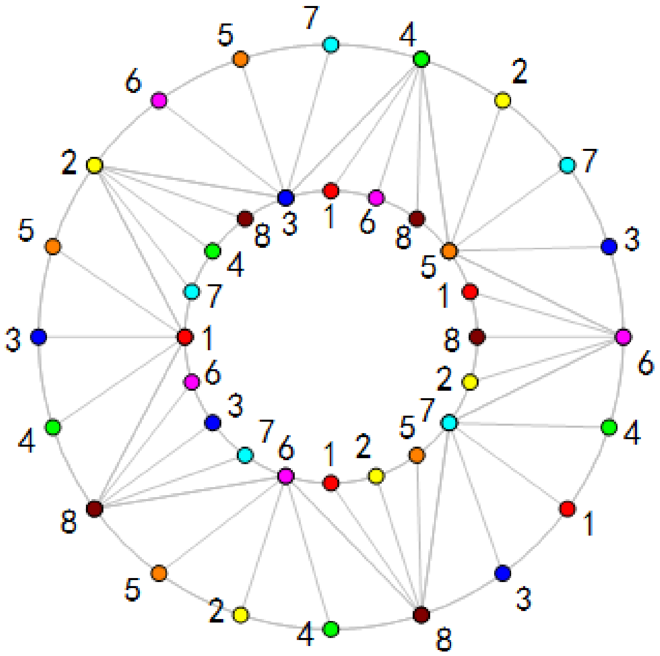

รูป 2.20 ตัวอย่าง 8–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริงของ $A_{5,4}$

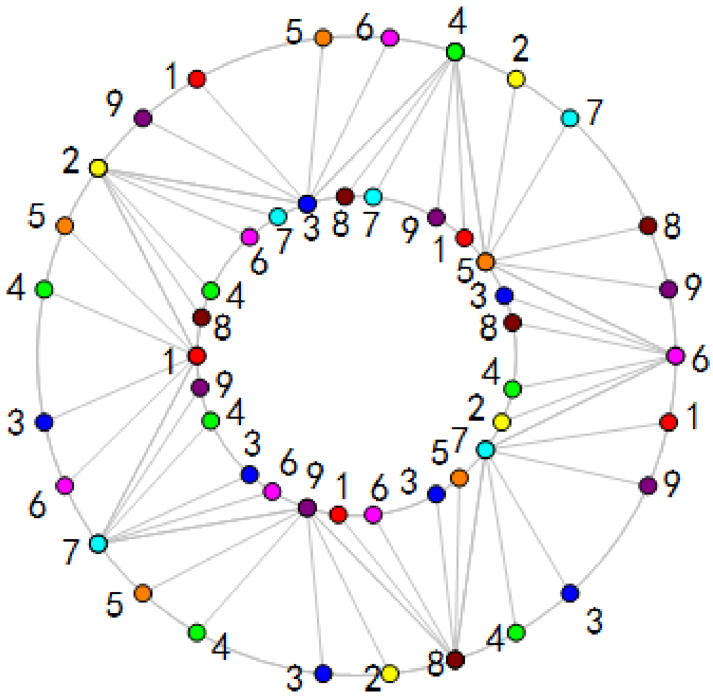

รูป 2.21 ตัวอย่าง 9–คัลเลอร์ริง ที่เป็น $b-$คัลเลอร์ริงของ $A_{5,5}$

บรรณานุกรม

1.นิตยา ชิงชัย, ทฤษฎีกราฟเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 5, เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2539

2.S.K. Vaidya and Rakhimol V. Isaac , The $b-$chromatic number of some degree splitting graphs , malayl J.Mat. , 2014 , mar 2(3) 2014 , 249-253.

ประวัติผู้ศึกษาวิจัย

ชื่อ–สกุล	นางสาวปวีณา บุญมาพาด
วัน เดือน ปีที่เกิด	4 กรกฎาคม 2537
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองกรดพิทยาคม อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ปีที่จบ 2552 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองกรดพิทยาคม อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ปีที่จบ 2555
ที่อยู่ปัจจุบัน	250/2 หมู่ 8 ตำบลหนองกรด อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ 60180
เบอร์ติดต่อ	094-0985339
อีเมลล์	Paweena1994@hotmail.com

ประวัติผู้ศึกษาวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายสุทน ทิมจีน
วันเดือนปีเกิด	27 กันยายน 2537
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านวังน้ำขาว อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย ปีที่จบ 2552 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านด่านลานหอยวิทยา อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย ปีที่จบ 2555
ที่อยู่	75/1 หมู่ 2 ต.วังน้ำขาว อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย 64140
เบอร์ติดต่อ	089-2072317
อีเมลล์	champlovearsenal@hotmail.com